

bevegelser

kultur & trender www.vg.no

TIDLIGERE UKM-ER:
Tone Damli Aaberge
Foto: SCANPIX

Rekordmange på Kulturmonstring

Norsk ungdom har aldri vært mer aktiv på kulturfronten. For første gang har nemlig flere enn 25 000 unge mellom 13 og 20 år meldt seg på Ungdommens Kulturmonstring, som er Norges største kulturarrangement for ungdom. For tiden er de 6500 som har gått videre til fylkesmonstringene godt i gang med å vise frem sine talenter, for cirka 550 går videre til å delta på den store landsmonstringen i juni.

Nattjam i Arendal

Bill Evans er en av artistene som skal være med på nattlig jam under sommerens Canal Street-festival i Arendal. Det samme skal Bugge Wesseltoft, Stian Carstensen, Paolo Vinaccia, Froydis Grorud og Torunn Eriksen.

Operafilm til Brussel

Denne helgen vises Bodil Furus operafilm under den store kunstmessen «Art Brussels», som varer fra 17. til og med 21. april. Sammen med Kira Wager representerer hun Galleri K under messen. Bodil Furus film «Opera» tar for seg en slags siste kveld med jentene i den gamle operaen ved Youngstorget i Oslo. Flere andre av hennes filmer vises også. Wager viser malerier.

FILMSKAPER:
Bodil Furu.

Hovland festspilldiktet

Ragnar Hovland (56) blir årets festspilldiktet i Bergen. I løpet av tre dager, 22.–24. mai, kan publikum få møte Hovland og hans spesielt inviterede gjester. Hovland skriver på nynorsk og har vakt oppmerksomhet med sine barne- og ungdomsbøker. Hans siste ungdomsbok, «Fredlaus», kom i 2006. Hovland er også med i bandet Dei nye kapellane, som spiller på lørdag under en musikalsk-litterær aften, melder Norsk Forfatter-sentrum.

Ny jazzscene

Nasjonal jazzscene flytter om kort tid inn i Victoria Teater midt på Karl Johan i Oslo. 23. april blir det åpningskonsert med blant andre Guro Skumsnes Moe, Håvard Wiik og GammelGrass med Ola Kvernberg, Stian Carstensen og Finn Gutormsen.

Gravåpning på Historisk museum

Døden på utstilling

Av SØLVI WÆRHAUG og TROND SOLBERG (foto)

Cirka 200 år etter Kristus døde den modige hunden Filo i Lilleasia. «Jeg har løpt etter farlige dyr», står det på gravsteinen hans. Filo er sentral i utstillingen «Døds-kult i antikken», der han i filmversjon forteller barn om veien inn i dødsriket.

Filo het egentlig Filogynegos og var en tykkfallen hund. Det ser man på skikkelsen som er hugget ut på gravsteinen, hvor følgende tekst står: «Mitt navn er jaktvenn fordi jeg en gang raste rappfotet etter farlige dyr».

18. april åpner Historisk museum den største utstillingen som noen gang er vist i Norge om antikken – perioden fra 500-600 år f. Kristus til år 500 e. Kristus.

Fergemannen

Utstillingen skal stå ut året, og den er lagt til rette for både voksne og barn. Det er den neste skattekisten som åpnes – svært mange av de rundt 300

gjenstandene som stilles ut er aldri vist for publikum tidligere.

De fleste tingene kommer fra Ustinov-samlingen, som har vært i museets eie i over 125 år. I tillegg har Kulturhistorisk museum lånt inn gjenstander fra blant annet Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design.

I to år har museet forberedt utstillingen «Døds-kult». Den handler om døden, ritualer tilknyttet døden, tanker og tro om livet etter døden, i Middelhavsområdet i antikken.

En mumiekiste og en sarkofag er blant gjenstandene som aldri er vist frem tidligere og som har vært gjennom et omfattende konserveringsar-

beid. Sarkofagen stammer fra Klazomenai, som i dag heter Urla, i Tyrkia. Den er 2500 år gammel og Eivind Bratlie har brukt et halvt år på å restaurere den.

Hoveddelen av utstillingen foregår for kristen tid. Da regnet de aller fleste med at de gikk ned i underverdenen til Hades. Der levde man som en skygge av seg selv – der var det grått og trist og kaldt, sier Marina Prusac, ansvarlig for antikkssamlingen i Kulturhistorisk Museum.

For å komme dit måtte man over elven Styx. De fleste, både grekere og romere, la en mynt under tungen til avdøde slik at de kunne betale fergemannen Charon til å

frakte dem over elven. Inngangen til underverdenen ble vaktet av den trehodete hunden Kerberos.

Et gjennomgående trekk er at folk ville bli husket etter at de var døde. Gjennom gravsteiner talte både grekere og romere til folk som gikk forbi – de var redde for å bli glemt, sier Marina Prusac.

Levende begravet

Hun viser VG gravbyster fra det romerske Syria og Judea som i dag er Israel og Palestina.

Sto man modell for sin egen gravbyste?

Langt på vei gjorde man nok det. I Romerriket prøvde man å få den til å ligne personen. Bystene har et litt tomt blikk, som om de stirrer inn i døden, og de ble malt med sterke farger.

ELSKET HUND: Her er Filos grav – han er nyopphugget ut i stein. Graven stammer fra Lilleasia, som i dag er Tyrkia, cirka 200 e. Kr.

FARLIG BLIKK: Forsiktig løfter ansvarlig for antikkssamlingen, Marina Prusac, Medusa ut av en trekiste. Det het seg at man ble til stein om man møtte Medusas blikk. Denne steinen er fra midten av 100-tallet etter Kristus og har vært en del av en sarkofag eller en del av en bygning.

MEDUSA: På en 2500 år gammel sarkofag fra Tyrkia er det en tidlig fremstilling av Medusa. Her har hun fire vinger.

FLASKE: Flasker som inneholdt parfyme, olje, og salver var vanlig å få med seg i graven.

GRAVBYSSTER: Disse gravbystene er aldri vist frem før. De stammer fra det romerske Syria og Judea, ca. 100-350 e. Kr.

Ikke alle var så heldige at de var døde da de ble begravd. Utstillingen tar også for seg et grusomt fenomen; levende begravelser av vestalinner, som var romernes mest kjente kvinnelige prester. Vestalinner var unge jenter og kvinner som voldt gudinnen Vestas lid. De skulle være rene og måtte være jomfruer. Ble de grepet i ukyskhets var straffen forferdelig – de ble begravd levende. Et av tilfellene man kjenner til fant sted i år 114 f. Kr., da tre prestinner led denne skjebnen.

LÅN BANK

MER FOR PENGENE

MIN ØKONOMI

SPARING

SKATT

FRADRAG

RENTER

FOND

MØT OSS PÅ VG-STANDEN!

I morgen torsdag 17. april kommer vi til
Bergen, Vestkanten, kl 14.00 – 19.00

Fredag 18. april kommer vi til
Stavanger Storsenter, kl 13.00 – 19.00

Besøker du oss kan du også bli med i konkurransen om en sydentur til **10 000 kroner**, samt masse andre fine premier fra VG.

LES OGSÅ VG 21. – 30. APRIL MED TIPS OM HVORDAN DU FÅR PENGENE TIL Å «REKKE» LENGER.